Europäische Perspektiven | Bürger gestalten die Zukunft, Projekt Nr.: 101192484

Dokument za razpravo o izzivu enakosti spolov

Enakost spolov – perspektive državljanov iz petih evropskih mest

Rezultati in priporočila projekta CERV „BÜRGER – Europäische Perspektiven: Bürger gestalten die Zukunft // DRŽAVLJANI – evropske perspektive: državljani, ki oblikujejo prihodnost“

Spodbude in priporočila iz projekta CERV »BÜRGER« | Osnutek za usklajevanje s projektnimi partnerji · oktober 2026

V okviru projekta CERV »BÜRGER – Evropske perspektive: državljani oblikujejo prihodnost« so se ljudje v Jeni (Nemčija), Kifissii (Grčija), Izoli (Slovenija), Brovarjih (Ukrajina) in Timișoari (Romunija) ukvarjali z vprašanjem enakosti spolov.

Lokalne ankete, pogovori in mednarodni dogodek 24. septembra 2026 v Kifissii so ponudili priložnost za izmenjavo izkušenj in razpravo o ključnih vprašanjih na področju izobraževanja, dela, varnosti in sodelovanja.

Glavna spoznanja

Enake pravice še ne pomenijo samodejno enakih možnosti

Anketa v Jeni kaže, da se enakopravnost različno dojemajo: 54 % od 74 anketirancev je menilo, da je v veliki meri dosežena; hkrati pa je 66 % menilo, da spolni stereotipi vplivajo na izbiro poklica.

Vloge spolov se oblikujejo že zgodaj

Družina, šola, krog prijateljev in družbena omrežja vplivajo na to, kateri interesi, poklici in vedenja veljajo za tipične za dekleta ali fante. V Kifissii so učenci to ponazorili s prizorom s kovčkom: stereotipne izjave, kot je »Fantje ne jokajo«, so vzeli iz kovčka in jih simbolično raztrgali. Prizor je spodbudil k razmišljanju o takšnih pričakovanjih.

Izobraževanje in vključevanje mladih sta pomembna

V anketi, izvedeni na 1. liceju v Kifissiji, je 55 % anketirancev kot pomemben ukrep za spodbujanje enakosti navedlo več informacij in izobraževanja v šolah. Mladostniki ne bi smeli

biti le anketirani, ampak bi morali imeti možnost, da razvijajo lastne ideje in sodelujejo pri odločanju.

Delovno okolje in nega ostajata osrednja področja delovanja

Delovno okolje in skrbniška dela ostajata osrednja področja ukrepanja. V razpravi v Kifissii so se obravnavale teme, kot so enako plačilo, pravične poklicne priložnosti, usklajevanje poklicnega in družinskega življenja ter pravičnejša porazdelitev skrbniških del. Za to so potrebne tako družbene spremembe kot tudi učinkoviti ukrepi s strani politike, občin in delodajalcev.

Varnost, spoštovanje in sodelovanje so neločljivo povezani

Diskriminacija in nasilje na podlagi spola omejujeta svobodo in družbeno udeležbo ljudi. Tudi v digitalnem prostoru lahko igrajo vlogo predsodki, ponižujoče izjave in nadlegovanje. Zato je pomembno, da prizadete osebe vedo, kje lahko poiščejo podporo, ter da so svetovalne storitve, kontaktne osebe in varni načini za iskanje pomoči ali prijavljanje incidentov zlahka dostopni.

Enakost pomeni, da vsi ljudje uveljavljajo svoje pravice, se počutijo varne in lahko brez strahu sodelujejo v družbenem življenju.

Enakopravnost je skupna demokratična naloga

Politika in zakonodaja sta pomembna pogoja za enakost. Spremembe pa se začnejo tudi v vsakdanjem življenju – v družinah, šolah, društvih, podjetjih in v medsebojnih odnosih. Izkušnje in razprave v Kifissii so pokazale, kako pomembno je, da resno jemljemo različne perspektive in skupaj iščemo rešitve. Tudi izmenjava med petimi partnerskimi mesti in sodelovanje mladih prispevata k medsebojnemu učenju in razvoju novih idej za večjo enakost.

Sodelovanje mladih v anketah in razpravah je pri tem že samo po sebi pomemben korak k večji enakosti.

Priporočila politikom, lokalnemu okolju in družbi

1. Krepitev enakopravnosti v izobraževanju in mladinskem delu

Šole in izvenšolske izobraževalne ustanove bi morale že zgodaj obravnavati spolne stereotipe ter pokazati, da interesi, poklici in življenjske poti niso odvisni od spola. Mladostniki bi morali razvijati lastne projekte, prispevati svoje izkušnje ter sodelovati v razpravah in odločanju.

2. Spodbujanje enakih možnosti v poklicnem življenju in družini

Politika, občine in delodajalci bi se morali zavzemati za enako plačilo, pravične možnosti poklicnega razvoja in boljše pogoje za usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. To vključuje zanesljive storitve varstva otrok ter pravičnejšo porazdelitev družinskih in negovalnih nalog med ženskami in moškimi.

3. Omogočiti lažji dostop do zaščite in podpore

Ljudje, ki so žrtve diskriminacije ali nasilja na podlagi spola, morajo vedeti, kje lahko poiščejo pomoč. Svetovalne storitve in varne možnosti za prijavo incidentov morajo biti lahko dostopne. Šole in druge ustanove morajo prizadetim osebam ponuditi jasno določene kontaktne osebe in razumljive postopke.

4. Spodbujanje spoštljivega ravnanja v digitalnih prostorih

Šole in izobraževalne ustanove bi morale mlade ozaveščati o seksističnih vsebinah, stereotipnih upodobitvah in nadlegovanju na internetu. Medijska pismenost, izobraževanje in pozitivni vzorniki lahko pripomorejo k odpravljanju predsodkov ter spodbujajo spoštljivo ravnanje tudi v družbenih omrežjih.

5. Nadaljevanje sodelovanja državljanov in evropske izmenjave

Državljanski dialogi, mladinska foruma in srečanja med partnerskimi mesti naj tudi v prihodnje ponujajo prostor za različne izkušnje in ideje. Predloge udeležencev je treba posredovati pristojnim organom. Hkrati je treba na pregleden način obveščati o tem, katere predloge se upoštevajo in kakšni so možni nadaljnji ukrepi.

ZAKLJUČEK:

Enakost spolov ni obrobna tema, temveč pomemben pogoj za živahno demokracijo. To se ne kaže le v zakonih, temveč tudi v tem, ali imajo ljudje v vsakdanjem življenju enake možnosti, ali se počutijo varne in spoštovane ter ali lahko svoje življenje oblikujejo po lastni volji.

Izkušnje iz petih partnerskih mest jasno kažejo, kako pomembni so izobraževanje, zaščita, pravični pogoji in spremembe v vsakdanjem sobivanju. Ta področja morajo delovati usklajeno. Zlasti pomembno je prisluhniti mladim, resno jemati njihove poglede in jih vključiti v iskanje rešitev.

Enakopravnost ni le stvar sklepov, temveč jo je treba živeti tudi v vsakdanjem življenju.

Koordinator: Recht in Europa e.V.

Weißenfelser Straße 13
07743 Jena, Deutschland

https://recht-in-europa.eu/

S partnerji:

FEMEDUBEART	Youth Council	PCO	FRG
Griechenland	Ukraine	Slowenien	Rumänien
https://femedubeart.org	https://brovary-rada.gov.ua/	http://www.pco.si/	https://www.frgtim.ro/index_de.php?modul=

Kofinanziert von der Europäischen Union

Von der Europäischen Union finanziert. Die geäußerten Ansichten und Meinungen entsprechen jedoch ausschließlich denen des Autors bzw. der Autoren und spiegeln nicht zwingend die der Europäischen Union oder der Europäischen Exekutivagentur für Bildung und Kultur (EACEA) wider. Weder die Europäische Union noch die EACEA können dafür verantwortlich gemacht werden.

CC BY SA